

Sygn. akt I PZ 23/11

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Małgorzata Gersdorf

w sprawie z powództwa P. Ś.

przeciwko J. Spółce z o. o. w G.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 października 2011 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 8 kwietnia 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z 8 kwietnia 2011 r. oddalił wniosek powoda o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej i odrzucił skargę kasacyjną. W uzasadnieniu postanowienia podał, że pełnomocnik powoda adwokat został wezwany do uzupełnienia braku formalnego skargi kasacyjnej przez złożenie dodatkowego egzemplarza w terminie 7 dni pod rygorem jej odrzucenia. Wezwanie wysłano wprawdzie w styczniu 2011 r. i wróciło z adnotacją poczty „awizowano powtórnie w dniu 12.01.2011”. Kolejne wezwanie uznano za doręczone 15 marca 2011 r. Pełnomocnik powoda 29 marca 2011 r. wystąpiła z wnioskiem o

przywrócenie terminu do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej, gdyż informację o uchybieniu terminu otrzymała 24 marca 2011 r. Chorowała od 27 grudnia 2010 r. do 25 lutego 2011 r. na rwę kulszową. Poprawa stanu zdrowia nastąpiła 11 marca 2011 r. Z powodu choroby nie mogła odebrać korespondencji wysyłanej na adres kancelarii. W takim stanie Sąd Okręgowy uznał, że na podstawie art. 168 § 1 k.p.c. nie można przywrócić terminu do uzupełnienia skargi, gdyż nie wykazano, iżby choroba pełnomocnika strony uniemożliwiała podjęcie skutecznych działań procesowych bez winy. Sąd dwukrotnie wysyłał wezwania, które za każdym razem było awizowane powtórnie (12 stycznia 2011 r. i 8 marca 2011 r.). Według dokumentów medycznych pełnomocnik była niezdolna do pracy od 27 grudnia 2010 r. do 25 lutego 2011 r. Skoro kolejne wezwanie awizowano 8 marca 2011 r. to nie ma podstaw do uznania, że nadal istniały przeszkody dotyczące stanu zdrowia uniemożliwiające odebranie wezwania przez pełnomocnika powoda. Termin do uzupełnienia braków upłynął 22 marca 2011 r. i dlatego wniosek o przywrócenie terminu oddalono jako bezzasadny na podstawie art. 168 § 1 i art. 169 § 5 k.p.c., a skargę kasacyjną odrzucono na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu zarzucono naruszenie: 1) art. 168 w związku z art. 169 § 1 k.p.c. przez uznanie, że okoliczności uzasadniające wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi nie zostały uprawdopodobnione; 2) art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez odrzucenie skargi kasacyjnej po przyjęciu, iż nie ma „zasadności” do przywrócenia terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi; 3) art. 45 i 77 Konstytucji przez pozbawienie powoda prawa do dwuinstancyjnej kontroli orzeczeń sądów powszechnych i prawa do obrony swych praw przez niezależnych obiektywnych sędziów, w tym poprzez kontrolę sprawy w trybie kasacyjnym. Skarżący zarzucił, że Sąd błędnie uznał, że stan choroby przestał uniemożliwiać podjęcie czynności 25 lutego 2011 r., gdyż we wniosku o przywrócenie terminu wyraźnie wskazano, że faktyczne objawy chorobowe zaczęły ustępować po 11 marca 2011 r. i pełnomocnik powoda powrócił do pracy po 20 marca 2011 r., kiedy to zaczął jeździć do pracy. Odrzucenie skargi kasacyjnej jest niewspółmierne w skutkach wobec zawinienia i uchybienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Nie został naruszony przepis art. 169 § 1 k.p.c., gdyż nie był stosowany. Sąd nie stwierdził, że pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu nie zostało wniesione w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu, gdyż wówczas wniosek podlegałby odrzuceniu (art. 171 k.p.c.).

Wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia skargi kasacyjnej został oddalony bez naruszenia przepisu art. 168 § 1 k.p.c. Zgodnie z nim, jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Stroną w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. jest także pełnomocnik strony, którego błąd procesowy obciąża stronę.

Strona została wezwana w trybie art. 398⁶ § 1 k.p.c. do usunięcia braków skargi w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi. Wezwanie było dwukrotnie wysyłane na adres kancelarii jej pełnomocnika adwokata. Wezwania były dwukrotnie awizowane przez pocztę. Pierwsze 4 i 12 stycznia 2011 r. a drugie 28 lutego i 8 marca 2011 r. Z zaświadczenia lekarskiego z 24 marca 2011 r. wynika, że pełnomocnik była leczona od 27 grudnia 2010 r. do 25 lutego 2011 r. Po tej dacie nie ma oceny medycznej (zaświadczenia lekarskiego), stwierdzającej, że dalej z powodu schorzenia (rwy kulszowej) miałaby ograniczoną zdolność poruszania się.

Wniosek o przywrócenie terminu nie przeczy, że wezwanie było dwukrotnie awizowane na podany adres kancelarii pełnomocnika. Natomiast zdaje się przyjmować brak winy w sporządzeniu czynności (uzupełnienia skargi) wynikający z choroby somatycznej pełnomocnika. Rodzi się więc wstępna wątpliwość, czy każda choroba miałaby usprawiedliwiać takie zaniechanie. Wszak profesjonalny pełnomocnik ustrojowo powołany jest do udzielania pomocy prawnej (art. 1 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze). Trudno byłoby więc przyjąć, że każdorazowo gorszy stan zdrowia miałby powodować przerwę w wypełnianiu tej funkcji, nawet gdy pełnomocnik prowadzi indywidualną kancelarię. Według podanych adresów pełnomocnik zamieszkiwał i kancelarię miał w Warszawie. Wezwanie było dwukrotne i każde było dwukrotnie awizowane. Wezwanie dotyczyło tylko kwestii formalnej. Można więc wymagać co najmniej śledzenia

korrespondencji w prowadzonych sprawach i odpowiedniego zachowania, zwłaszcza gdyby skutkiem negatywnym miałyby być niedotrzymanie terminów procesowych. Ocena ta może wykraczać poza potrzebę argumentacji, gdyż skoro pełnomocnik zdaje sobie sprawę z niedochowania terminu do uzupełnienia skargi właśnie z przyczyn zdrowotnych, to powinien to odpowiednio wykazać, gdyż dopiero wtedy byłaby podstawa do rozważania o braku winy w niedokonaniu czynności w terminie. Samo twierdzenie, że faktyczne objawy chorobowe zaczęły ustępować po 11 marca 2011 r. nie są wystarczające, skoro złożone zaświadczenie lekarskie wydano 24 marca 2011 r. i nie obejmuje okresu po 25 lutego 2011 r. (a jedynie okres od 27 grudnia 2010 r. do 25 lutego 2011 r.). Zasadnie zatem przyjęto w zaskarżonym postanowieniu, że strona nie dokonała czynności procesowej bez swojej winy (art. 168 § 1 k.p.c.).

Oceny powyższej nie zmienia odwołanie się w zażaleniu do art. 45 i art. 77 Konstytucji RP, gdyż przepisy te nie zostały naruszone w sposób ujęty w zarzucie. Sprawa główna żalącego została rozpatrzona w dwuinstancyjnym postępowaniu i z przepisów z tych nie wynika prawo do trzeciej instancji (skargi kasacyjnej). Należy zauważyć, że czym innym jest kwestia incydentalna (procesowa) wymagająca uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej. Wykonanie tej powinności należy do profesjonalnego pełnomocnika, a ocena braku winy (staranności) w niedokonaniu czynności w terminie nie stanowi rozpatrzenia sprawy głównej, lecz tylko incydentalnej (art. 45 Konstytucji RP). Odmowa przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej wynika z regulacji określonej w ustawie (art. 176 Konstytucji RP) i nie może być ujmowana jako zamknięcie drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw (naruszenie art. 77 Konstytucji RP nie zostało sprecyzowane). Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 1 lipca 2008 r. (SK 40/07) nie jest zasadnym argumentem, gdyż po jego wydaniu brak w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienia, jest brakiem formalnym podlegającym usunięciu na podstawie art. 398⁶ § 1 k.p.c., czyli tak jak brak wymaganych odpisów skargi kasacyjnej. Tym samym czym innym jest sytuacja, w której nie stwierdzono braku koniecznych elementów skargi (wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem – powołane w zażaleniu postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2006 r., II PZ 63/05) i brak

formalny skargi, który wymagał uzupełnienia w terminie tygodniowym pod rygorem jej odrzucenia.

Zarzuty zażalenia nie uzasadniały zatem stwierdzenia, iżby został naruszony art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.